

rierne bære Ansvaret. Det ærede Medlem udtalte, at det hændte meget ofte, naar en Sag var indsendt til Ministeriet, og Folk kom og spurgte, hvordan det gik med den, at de saa neppe vilde tro vedkommende Embedsmænd, naar de sagde, at Sagen laa endnu inde i Ministerierne. Ja, det er for mig et nyt, men ganske unødvendigt Vidnesbyrd om den sunde Dømmekraft, som besjæler Flertallet af den danske Befolkning. Sagen er nemlig den, at det er meget sjældent, at en Sag bliver opholdt i Ministerierne. Det kan naturligvis hælde, at der kan være et eller andet Spørgsmaal, hvor den paagældende Minister længe staar vaklende, om han skal beslutte det ene eller det andet angaaende en Sag, hvor han maaske i og for sig slet ikke behøver at indhente Oplysning andetsteds fra. Det kan f. Eks. hælde, at der kan være 3 forskellige Personer, der paa samme Tid søge om en Varietebevilling, og Ministeren kan staa vaklende med Hensyn til, hvad han skal gøre, om han skal foretrække den ene frem for den anden, eller om han skal give dem hver en Bevilling, eller om muligvis den rette salomoniske Udvej vilde være slet ikke at give nogen af dem en saadan. Den Art Spørgsmaal kunne derved meget let komme til at ligge noget længere hen end de paagældende Ansøgere i og for sig synes om. Det kan ogsaa hælde, at der kan være kommet Sager til Ministeriet, som kræve betydelige Undersøgelser enten i Ministeriets Arkiver for at finde Fortilfælde eller i Domssamlinger eller i Rigsdagstidende eller andre videnskabelige Skrifter, hvilket jo kan tage grumme lang Tid. Men Antallet af disse Sager er i Forhold til det store Antal af Sager, der passerer Ministerierne, meget ringe, det er maaske ikke 1 af 100, maaske ikke 1 af 500, hvorom det, jeg nu har sagt, gælder. Men hvad hele det store Antal af Sager angaar, da vil jeg meget gerne erkende, at det meget ofte, meget for ofte, hænder, at det varer meget længere end ønskeligt kunde være, inden Sagerne blive afgjorte. Nu kan jeg naturligvis ikke sige, hvor Skylden har været, i ældgamle Dage, jeg taler nærmest om den Tid, hvori jeg personlig har haft Lejlighed til at gøre mig bekendt med Forholdene, men jeg vil føje til, at jeg slet ingen Grund har til at tro, at Forholdene i en betydelig forudgaaende Tid skulde have været anderledes. I det store Antal af Sager er jo Forholdet det, at det, før Ministeriet kan afgøre dem, er nødvendigt

at indhente Erklæringer enten fra Øvrigheder — Over- eller Underøvrigheder — eller fra Kommunalbestyrelser. Naar nu en Sag bliver sendt ind til Ministeriet, og det varer længe, inden den bliver afgjort, kan der naturligvis være enkelte af dem, der forespørge, som gaa i den Tro og Tanke, at Skylden er Ministeriets, at Skylden ligger i Ministerialkontorerne, men jeg tror dog, at de allerfleste allerede have en vis Forstilling om, at det ikke er der, Skylden ligger, men at Skylden i overmaade mange Tilfælde — og det ønsker jeg ved denne Lejlighed at udtale rent ud — ligger i, at man fra Øvrighedernes og særlig fra Kommunalbestyrelsernes Side — store og smaa Kommunalbestyrelser — er ganske overordentlig, ja undertiden ganske utrolig langsom med at fremme de Sager, som enten skulle ind til Ministeriets Erklæring, eller blive sendte fra Ministeriet til Indhentelse af Erklæring. Jeg har haft Lejlighed til i disse 3 Maanedes at se flere ret mærkelige Tilfælde i saa Henseende, og det er selvfølgelig min Hensigt at søge at faa disse Forhold ændrede, men det er jo Forhold, som kun efterhaanden ved lempelige og venskabelige Paamindelser i det hele og store ville kunne bringes i den rigtige Gænge.

I selve Ministeriet blive Sagerne som Regel behandlere hurtigt. Det maa jo her ved erindres, at naar en Sag kommer ind til et Ministerium og skal afgøres der, afgøres den ikke af en enkelt Mand alene. I de Ministerier, som jeg kender, gaar det saaledes til, at først bliver Sagen behandlet af en Assistent, der skriver Referat, derefter bliver Sagen forelagt for en Kontorchef eller Fuldmægtig, som atter maa sætte sig ind i den for at bedømme, om Assistentens Opfattelse er den rette, eller om der er et eller andet at føje til eller rette paa. Sagen bliver derefter forelagt for Departementschefen, som endelig forelægger den for Ministeren. Det er nødvendigt, at Sagerne blive behandlere paa en saadan Maade, for at man ikke skal være udsat for at faa maaske vigtige Sager afgjorte saaledes, at Ministeriet bag efter maatte finde ikke ret at kunne staa ved den Afgørelse, som var truffen, men som Regel gaar det, som sagt, ganske hurtigt igennem Ministerierne. Der kan jo naturligvis være en Del Sager, som varer længe, og hvor Skylden ikke behøver at ligge hos de underordnede Øvrigheder eller hos Kommunalbestyrelserne, fordi der er en Række Sager, vel ikke mange, men dog en Række Sager, der angaa Forhold,